

Nord-Aurdal kommune
Postboks 143
2901 Fagernes

22.10.09

Helse og omsorgsdepartementet
Einar Gerhardsens plass 3
PB 8011 dep
0030 Oslo

Ny kommunehelsetjenestelov - Høringsuttalelse fra Nord-Aurdal kommune

I det følgende kommer en uttalelse fra kommunen. De som har deltatt i dette arbeidet er virksomhet hjemmetjeneste, virksomhet miljøarbeid, virksomhet familiens hus og virksomhet helse og omsorg. Kommunen mener med dette at høringen har vært ute i alle avdelinger som i dag berøres av kommunehelseloven. Høringen har også vært til behandling i Eldrerådet og Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Saken ligger som vedlegg til dette dokumentet.

Endring i kommunehelsetjenesteloven – et verdig tjenestetilbud

- Kommunen ser det som en stor utfordring at et så abstrakt begrep som verdighet blir blandet inn i en lovtekst. Verdighetsbegrepet er individuelt og i følge loven skal den enkelte ha individuell vurdering. Verdighetsbegrepet er et følelsesbegrep og kommunen opplever det utryddig å ha et følelsesbegrep i en lovtekst.
- Når en skal vurdere et tjenestetilbud med bakgrunn i et følelsesbegrep, ser kommunen dette som en stor utfordring, hvor kommer den faglige vurderingen inn? Det finnes en rekke eksempler fra kommunens hverdag på at tjenestemottakere og/ eller pårørende ønsker langt mer hjelp enn hva som er faglig nødvendig. Det kan handle om at tjenestemottakere sier at de ”har arbeidet hele livet og betalt sin skatt, nå får kommunen løse alle mine problemer”. Hva da med Stortingsmelding 47, LEON eller BEST prinsippet og forebyggende helsearbeid. Er det forebyggende helsearbeid å gjøre tjenestemottakere til pleiepasienter fordi de mener det er verdig?
- Kommunen har ved flere anledninger hatt klagesaker til fylkesmann/helsetilsynet som har gått på at tjenestemottaker og/eller pårørende ønsker mer hjelp enn hva kommunen har tildelt. Vedtak basert på korrekt saksbehandling, en faglig vurdering og utøvelse av skjønn, har kommunen aldri opplevd at fylkesmann har overprøvd den faglige vurderingen. Hvordan ser en for seg at fremtidige vedtak skal overprøves dersom begrepet et verdig tjenestetilbud tas inn som lovtekst?
- Kommunen ser store utfordringer knyttet til etniske og kulturelle forskjeller knyttet til verdighetsbegrepet. Her er det store forskjeller.
- Verdighet er som nevnt et vidt begrep. En stor utfordring blir å definere hva er verdighet. Hva om helsepersonell mener at en tjenestemottaker ikke får et verdig tjenestetilbud der tjenestemottaker ikke ønsker mer bistand? Hva med pårørende som

mener at tjenestemottaker ikke får et verdig tjenestetilbud der tjenestemottaker selv mener at han får det?

- Stortingsmelding 47 – Samhandlingsreformen – rett behandling – på rett sted – til rett tid. Kommunen opplever at denne er med på å skap rammer om et verdig tilbud - rammer for verdighet for den enkelte tjenestemottaker. Er ikke nærhet, trygghet og sikkerhet til tjenestetilbudet med på å sikre verdige forhold for den enkelte, eller er det for andre mer verdig å ligge på sykehus, eller i sykehuskorridoren?

Nord-Aurdal kommune ser viktigheten av begrepet verdig tjenestetilbud, men ikke som en setning i en lovtekst. Bakgrunn for det er at begrepet dekker en subjektiv oppfattelse. Kommunen er derfor av den klare oppfatning av at en ikke må blande et følelsesbegrep inn i lovverket. Ved å ta verdig tjenestetilbud inn i en lovtekst mener kommunen dette vil gi større forskjeller mellom kong Salomo og Jørgen Hattemaker. Bakgrunn for denne påstanden er at en da fjerner muligheten til en vurdering basert på faktiske opplysninger, en profesjonell faglig vurdering i saksbehandlingen og i tjenesteytingen.

Nord-Aurdal kommune sitt forslag til lovtekst

Kommunehelsetjenestelovens § 2-1 (Rett til helsehjelp)

”Enhver har rett til nødvendig helsehjelp i den kommune der han eller hun bor eller midlertidig oppholder seg.

Enhver har rett til en individuell vurdering basert på de faktiske opplysninger, faglige vurderinger og fortløpende vurderinger av helsetilstand når han eller hun har behov for det på grunn av sykdom, funksjonshemming eller av andre årsaker”.

Forslag til ny forskrift om en verdig eldreomsorg (verdighetsgarantien)

Nord-Aurdal kommune ser at denne forskriften er beskrivende og svært god. Det kommunen imidlertid ønsker å påpeke er som følger:

- Nord-Aurdal kommune er av den klare oppfatning av at innføring av en forskrift som skal omhandle en spesifikk aldersgruppe vil bidra til forskjellsbehandling.
- Kommunen mener at forskriften ikke bør inneholde begrepet verdighet, dette bør erstattes med individuell vurdering basert på faktiske opplysninger, faglige vurderinger og i samarbeid med tjenestemottaker

Andre kommentarer til forskriften:

- En del av de premisser som legges til grunn under § 3 fordrer kompetanse, er små kommuner i stand til å ivareta dette på alle fagområder?
- Kommunestrukturen i Norge er på en slik måte at det er oppgaver som lar seg vanskelige å gjennomføre uten at det vil koste den enkelte kommune svært mye
- Nord-Aurdal er en av 6 Valdreskommuner, det er i flere av kommunene store hyttefelt som en de siste årene har sett en stor økning av gjestepasienter. Dette fordrer en større fleksibilitet i kommunene og er en stor utfordring rent økonomisk.